

ORTOGRAFIA ŚLABIKORZOWA (Ślabikōrzowy szrajbōnek)

Moż ôziym zicherek wziōńś.

Pisownia ślabikōrzowa/elementarzowa, zwana również tamborową, to ujednolicony system ortograficzny dla języka śląskiego, opracowany przez zespół pod kierunkiem śląskiej lingwistki, prof. Jolanty Tambor. Jest to obecnie dominująca, norma pisowni, wykorzystywana w literaturze, mediach (np. śląska Wikipedia).

Oto kluczowe zasady ślabikōrzowego szrajbōnku:

Alfabet i znaki specjalne: Ślabikōrzowy szrajbōnek korzysta z alfabetu łacińskiego, ale różni się od polskiego użyciem specyficznych znaków do oddania śląskiej fonetyki. Najważniejsze z nich to:

ō (o z kreską) – reprezentuje głoskę pośrednią między „o” a „u”, typową dla większości śląskich dialektów.

ô (o z daszkiem/cyrkumfleksem) – tzw. „o pochylone”, wymawiane często jako [ɔ].

ö (o z łukiem/krótkie) – krótkie „o”.

ã (a z tyldą) – reprezentuje śląskie nosowe „a” (np. pamiãć).

Brak ą/ę: W ślabikōrzowym szrajbōnku nie używa się polskich znaków „ą” i „ę” w ich polskim brzmieniu, zastępując je „ã” lub kombinacjami z „m” i „n”.

Zasada fonetyczna (wymowa): Śląska ortografia ślabikōrzowa dąży do zapisu słów tak, jak się je wymawia (np. szrajbōnek).

Charakterystyczne kombinacje liter:

cz, sz, ź, rz, szcz (podobnie jak w polskim).

ci, si, zi (przed samogłoskami) lub ć, ś, ź (na końcu słów).

Wpływ niemiecki: Wiele słów pochodzenia niemieckiego jest zapisywanych zgodnie z fonetyką śląską – np. cug a nie zug (pociąg).